

Persbericht

PB13-016
28 februari 2013
9.30 uur

Cybercrime treft ruim een op de acht

- Een op de acht Nederlanders slachtoffer van cybercrime
- Vooral jongeren hebben te maken met cybercrime
- Een op de vijf slachtoffer van traditionele criminaliteit
- Tevredenheid over politiecontact licht gestegen

In 2012 gaf ruim een op de acht Nederlanders van 15 jaar of ouder aan in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer te zijn geworden van cybercrime, zoals hacken en pesten op internet. De 'traditionele' criminaliteit komt nog altijd vaker voor: een op de vijf inwoners werd slachtoffer van bijvoorbeeld inbraak, geweld of diefstal. Ruim een derde van de Nederlanders voelt zich wel eens onveilig. Dit blijkt uit de jaarlijkse Veiligheidsmonitor van het CBS en het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Helpt cybercrimeslachtoffers werd gehackt

In 2012 is cybercrime voor het eerst officieel in het onderzoek opgenomen. In totaal werd 12 procent van de inwoners van 15 jaar of ouder geconfronteerd met een of meer vormen van computercriminaliteit. De helft van hen was het slachtoffer van hacken (inbreken op computer of smartphone, e-mailaccount of website). Een kwart werd gepest via internet, en een kwart had te maken met aan- of verkoopfraude. Een klein aandeel was slachtoffer van identiteitsfraude (onterecht gebruik van persoonsgegevens voor financieel gewin).

Vooral jongeren te maken met cybercrime

Jongeren, die relatief actief zijn op internet, hebben vaker te maken met cybercrime. Bijna een op de vijf jongeren tussen 15 en 25 jaar werd slachtoffer van computercriminaliteit. Ook bij 25- tot 45-jarigen is dit aandeel met 15 procent hoger dan gemiddeld.

Aandeel slachtoffers traditionele criminaliteit: licht dalende trend

Bijna 20 procent van de Nederlanders werd slachtoffer van een of meer traditionele vormen van veel voorkomende criminaliteit, zoals geweld, vermogensdelicten en vandalisme. Ten opzichte van 2011 is dit nauwelijks veranderd, maar op langere termijn is wel sprake van een licht dalende trend.

Ruim een op de drie voelt zich wel eens onveilig

In 2012 gaf 37 procent van de inwoners aan zich wel eens onveilig te voelen. Dit aandeel is niet veranderd ten opzichte van 2011, maar ligt wel iets lager dan het jaar daarvoor.

Tevredenheid over politiecontact licht gestegen

Bijna 60 procent van de Nederlanders die in het afgelopen jaar contact had met de politie, was daar tevreden over. Deze tevredenheid is sinds 2010 licht gestegen.

Meer slachtoffers en onveiligheid in stedelijke regio's

Slachtofferschap komt in 2012 meer dan gemiddeld voor in politieregio's met een stedelijk karakter, zoals Amsterdam-Amstelland, Haaglanden en Rotterdam-Rijnmond. Ook inwoners van de regio Gooi- en Vechtstreek hebben vaker dan gemiddeld te maken met criminaliteit. In deze regio's voelden ook relatief meer mensen zich onveilig, ruim vier op de tien. Deze samenhang is niet overal aanwezig. Een hoger aandeel inwoners dat zich wel eens onveilig voelt, is ook te zien in de politieregio's Limburg-Zuid, Flevoland en Utrecht, terwijl hier het aandeel slachtoffers niet wezenlijk hoger is dan gemiddeld in Nederland.

Toelichting

Algemeen

De Veiligheidsmonitor (VM) is een grootschalig jaarlijks onderzoek van het CBS, het Ministerie van Veiligheid en Justitie en lokale partners (politieregio's en gemeenten), onder de bevolking van 15 jaar en ouder. Centraal hierbij staan onder meer de leefbaarheid van en overlast in de woonbuurt, de veiligheidsbeleving, slachtofferschap van veel voorkomende criminaliteit en de mening over het functioneren van de politie en gemeenten. Het onderzoek hanteert een gestandaardiseerde vragenlijst en een gecoördineerde methodologie, waardoor de uitkomsten op verschillende bestuurlijke niveaus vergelijkbaar zijn.

Na de vierde editie van de Integrale Veiligheidsmonitor (IVM) in 2011 zijn voor de VM 2012 het onderzoekdesign en de vragenlijst ingrijpend aangepast. Kernpunten bij de aanpassing van de vragenlijst hebben vooral betrekking op de vraagstelling van ervaren overlast, tevredenheid met de politie, slachtofferschap en ondervonden delicten. Verder zijn alle deelnemers aan de VM nu verplicht om een complete vragenlijst af te nemen. Ook het design is aangepast. De gebruikelijke landelijke waarneming is fors uitgebreid met een vaste oversampling en wordt uitgevoerd door CBS en onderzoeksbureau I&O-Research. Dit bureau is ook belast met de jaarlijkse extra waarnemingen op lokaal niveau door gemeenten. Verder is het aantal waarnemingsmethoden gereduceerd van vier naar twee: schriftelijk en via internet.

Door de wijzigingen zijn de resultaten van de VM 2012 niet zonder meer vergelijkbaar met die van voorgaande jaren. Wel is in 2012, parallel aan de VM, de 'oude' IVM nog op beperkte schaal uitgevoerd om de omvang van de methodebreuk op landelijk niveau te kunnen bepalen. Voor een beperkt aantal indicatoren is een methodebreukanalyse uitgevoerd.

Zowel de veranderingen in de vragenlijst als de methodebreukanalyse worden uitgebreid toegelicht in de bijlage van de publicatie Veiligheidsmonitor 2012.

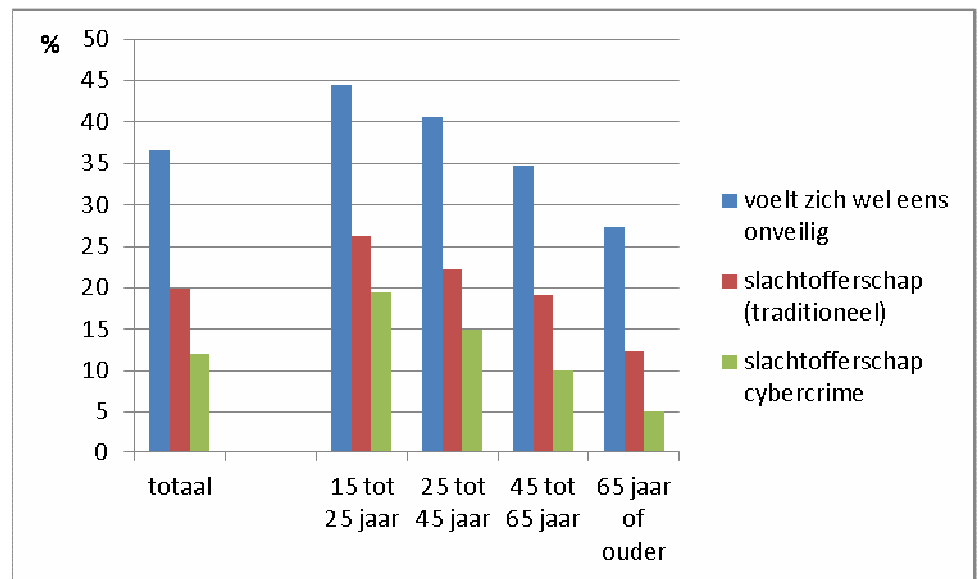
Onderzoek 2012

De (herziene) VM 2012 is uitgevoerd tussen begin augustus en eind november onder bijna 78 duizend personen. Dit is inclusief de extra deelname van gemeenten. Omdat de VM een steekproefonderzoek is, hebben de gepresenteerde percentages onnauwkeurigheidsmarges. Deze marges zijn

mede afhankelijk van de grootte van de puntschatting en van het aantal waarnemingen in de steekproef. De marges zijn klein, door het grote aantal landelijke waarnemingen in combinatie met de lokale oversampling. Bij een schatting van - bijvoorbeeld - 50 procent hebben zulke puntschattingen bij een dergelijke steekproefomvang een marge van plus of min 0,3 procentpunt. Dit betekent dat met een waarschijnlijkheid van 95 procent de werkelijke waarde van deze schatting ligt tussen 49,7 en 50,3 procent.

Grafiek 1

Slachtofferschap en onveiligheidsgevoelens naar leeftijd, 2012

Bron: Veiligheidsmonitor 2012

Tabel 1
Slachtofferschap en onveiligheidsgevoelens naar leeftijd, 2012

	Totaal				
		15 tot 25 jaar	25 tot 45 jaar	45 tot 65 jaar	65 jaar of ouder
	%				
Slachtofferschap					
traditioneel					
totaal	19,8	26,2	22,2	19,1	12,3
gewelddelicten	2,6	5,3	2,8	2,1	0,9
vermogensdelicten	13,2	18,5	14,4	12,4	8,4
vandalismedelicten	7,7	7,5	9,0	8,1	4,8
cybercrime					
totaal	12,1	19,5	14,9	10,0	5,1
identiteitsfraude	1,5	0,9	1,9	1,8	0,8
koop- en verkoopfraude	2,9	4,3	4,2	2,4	0,7
hacken	6,0	9,2	7,4	4,9	3,0
cyberpesten	3,1	8,0	3,1	2,1	0,9
Onveiligheidsgevoelens					
voelt zich wel eens onveilig	36,6	44,5	40,6	34,7	27,4

Bron: Veiligheidsmonitor 2012

Tabel 2**Slachtofferschap, onveiligheidsgevoelens en tevredenheid politiecontact naar politieregio, 2012**

	Slachtofferschap		Onveiligheids- gevoelens	Tevredenheid over (laatste) politiecontact
	traditioneel	cybercrime		
	%		% voelt zich wel eens onveilig	% (zeer) tevreden
Nederland	19,8	12,1	36,6	58,6
Groningen	19,3	12,9	33,1	60,4
Fryslân	14,4	9,7	27,2	65,0
Drenthe	15,9	11,2	28,9	59,0
IJsselland	16,8	13,2	30,1	60,8
Twente	18,9	12,2	30,7	60,4
Noord- en Oost Gelderland	14,9	11,3	32,6	60,7
Gelderland-Midden	19,1	12,1	38,1	61,9
Gelderland-Zuid	21,7	12,1	38,1	60,1
Utrecht	20,8	12,1	39,6	61,2
Noord-Holland-Noord	17,8	11,6	32,9	55,0
Zaanstreek-Waterland	20,5	12,3	33,9	58,2
Kennemerland	20,8	14,4	37,6	59,5
Amsterdam-Amstelland	27,9	13,2	42,0	57,2
Gooi- en Vechtstreek	22,9	14,6	40,5	54,5
Haaglanden	23,3	12,7	43,3	59,7
Hollands Midden	18,9	12,6	35,9	59,6
Rotterdam-Rijnmond	22,4	11,9	41,7	53,6
Zuid-Holland Zuid	16,9	11,3	32,9	58,2
Zeeland	14,0	12,3	32,4	59,9
Midden- en West-Brabant	20,7	12,1	38,0	53,5
Brabant-Noord	17,2	11,2	34,9	59,9
Brabant-Zuid-Oost	20,6	10,7	35,5	58,8
Limburg-Noord	16,8	11,9	36,9	58,5
Limburg-Zuid	22,1	11,0	41,5	56,1
Flevoland	19,8	12,9	40,2	57,6

Bron: Veiligheidsmonitor 2012

Tabel 3**Slachtofferschap, onveiligheidsgevoelens en tevredenheid politiecontact, 2005-2012 ¹⁾**

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	<i>index (2005=100)</i>							
Slachtofferschap (traditioneel)								
totaal	100	95	90	78	80	76	74	72
gewelddelicten	100	88	91	80	84	82	77	79
vermogensdelicten	100	95	86	70	70	66	68	68
vandalismedelicten (2008 = 100)	.	.	.	100	105	93	90	86
Onveiligheidsgevoelens								
Voelt zich wel eens onveilig	100	88	81	78	79	81	77	76
Tevredenheid over (laatste) politiecontact								
(zeer) tevreden	100	105	109	104	103	100	107	109

¹⁾ Cijfers 2005-2011 gecorrigeerd en geïndexeerd naar waarden volgens de Veiligheidsmonitor 2012

Bron:

Veiligheidsmonitor Rijk (VMR; 2005-2008);
 Integrale Veiligheidsmonitor (IVM; 2008-2011);
 Veiligheidsmonitor (VM; 2012)